

Péče o psa

Problém s čistotou

Čistotě se každé štěně učí odlišně. Když odchází od chovatele, mělo by již umět udržovat si svůj pelíšek čistý. Dále záleží na majiteli, jak rychle pes pochopí, kam se může chodit venčit. Nečekejte zázraky. Je to stejné jako požadovat po kojenci, aby chodil na nočník. Vyžaduje to trpělivost. Od šesti měsíců se většina štěňat čistotě naučí. Někdy mi

volají noví majitelé, že pejsek již od čtyř měsíců chodil na určené místo.

Pokud jste doma, naučíte pejska velmi brzy chodit na místo, kde si přejete, aby svou potřebu vykonal. Stačí hlídat, kdy se probudí, postavit ho na noviny a přidržet. Jakmile vykonal potřebu, je třeba hlasitě pochválit, pohladit nebo odměnit pamlskem.

Dobré je ponechat noviny na místě delší dobu, aby pejsek cítil, kde byla loužička. Pokud se vymočí někde jinde, zase důrazně řekneme „FUJ“ a odneseme ho na místo k tomu určené. Chce to trpělivost, ale vyplatí se. Pejska za loužičku nikdy netrestejte a nikdy mu do ní nestrekejte čumáček. Je to pro něj velmi ponižující a stejně tím ničeho nedosáhnete.

Od tří měsíců je nejlepší venčit pejska už na vodítku venku. Velmi rád se proběhne, což je pro jeho vývoj důležité. Zvláště večer bychom měli věnovat procházce delší čas, aby se pejsek mohl pořádně vyvenčit. Přes noc ho ale necháme v klidu spát. Jsou majitelé, kteří pejska přivyknou venčení také v noci, ale je to zbytečné a stali byste se brzy otroky, protože pejsek velmi rychle pochopí, co si může dovolit a kdy člověka popř. zneužít.

Pokud musíte z domu odejít, je lépe pejska zavřít tam, kde je linoleum. Dejte mu tam jeho pelíšek, vodu a pochvalte ho, pokud je po návratu pejsek hodný a potichu.

Česání

Co si předem připravíme:

Kartáč: nejlépe se mi osvědčil kulatý kartáč s držadlem – má kovové zuby zakončené kuličkami.

Kovový hřeben: bývá oboustranný – řidší a hustší. Při koupi dbáme na to, aby neměl ostré hroty.

Malý, hustý hřebínek: na vyčesávání okolí očí.

Nůžky: prodávají se ve zdravotnických potřebách – jsou zakulacené a prohnuté, ideální na vystříhávání srsti pod očima, popř. na zkrácení srsti.

Kleště na střihání drápků: u štěňat se mi osvědčilo používat lidské štipky. Na kosmetice se nevyplatí šetřit. Je mnoho firem, které vám rádi zašlou své nabídkové listy, a z těch si vyberete.

Nutně budete potřebovat:

Šampon – kvalitní, nejlépe modrý zsvětlující.

Rozčesávač – používám takový, který obsahuje norkový olej.

Krém na zábaly (balzám) – ředí se vodou, aplikuje se vetřením do kůže po koupeli.

Bílá mast pod oči – zabraňuje zbarvení a navíc již zbarvenou srst zsvětluje.

Ophthal – oční voda.

Kapky do uší – používám kapky Otifree – kupuji je u veterináře.

Balík vaty – na oči i konečník.

▲ Luisa u Panáka

Nejlépe se pes češe na stole, na neklouzavé podložce (např. také, jaká se používá v koupelnách).

Od samého počátku je třeba zvíře na česání zvykat. Začínáme tím, že srst postříkáme rozčesávačem. Potom vezmeme kartáč a srst prokartáčujeme, pak je pročešeme řídkým hřebenem a nakonec načešeme proti směru růstu. Česat musíme důsledně, nelze nechat žádné místo neprocesané. Na bříšku češeme tak, že si pejska položíme na záda (přítom je dobré, když vám pejska někdo přidrží). Důkladně pročešeme také místa za ušima, kde se srst nejčastěji plstí, a nevynecháme ani ocásek a nohy, což psi nemají příliš v lásce. Je dobré být od začátku nekompromisní.

V šesti měsících se doporučuje pejska přistříhnout na délku asi 2 cm. Vynecháme ocas. Nohy, uši – hlavičku jen zastříhneme. Později se už nestříhá. Pokud je ale srst příliš dlouhá nebo naroste nerovnoměrně, vypadá pejsek na výstavě lépe, když se trochu přistříhne.

Pokud později při česání objevíme cucky, postříkáme je rozčesávačem a snažíme se je prsty rozplést, teprve potom rozčesat řídkým hřebenem. Není nic smutnějšího, než vidět zanedbaného zplstnatělého pejska. Když se ke kůži nemůže dostat vzduch, pejska to svědí a mohou nastat kožní problémy. Pokud vidíme, že je srst úplně

zplstnatělá (z nějakého důvodu jsme nemohli pejska delší dobu česat), je lépe pejska ostříhat na 2 cm a udělat zábal. Do kůže mu vtřeme přípravek, zabalíme do něčeho nepromokavého a převážeme pružným obinadlem. Necháme půl hodiny působit, pak pejska osprchujeme a dobře pročešeme. Je to škoda, ale nervy pejska i naše za to stojí. Nemá význam násilím srst škubat, protože psa vystresujeme a on se začne bát dalšího česání. Po ostříhání dbáme na to, aby se tato situace již neopakovala, a pravidelně srst pročešáváme. Záleží na kvalitě srsti. U italské linie bývá srst mastnější, a tak stačí psíka česat jedenkrát za 10 dnů.

Při česání uděláme celkovou prohlídku psa:

Oči – omyjeme buničitou vatou, namočenou v ophthalu. Po umytí je musíme ihned suchou vatou vysušit. Pak je namastíme bílým krémem. Doporučuji srst kolem očí speciálními nůžkami vystříhat tak, aby nepadala do očí, což znamená ostříhat srst jak pod očima, tak i na horních víčkách, popř. zkrátit srst také na hlavičce.

Uši – použijeme spec. kapky, necháme chvíli působit a pak vytřeme vatou. Potom všechny chloupky, které rostou uvnitř uší, nehty vytrháme. Boloňský psík je choulostivý na zarůstání uší. Pokud se do zarostlých uší dostane vlhkost, dochází k opakovaným zánětům. V takovém případě je třeba vyhledat odbornou pomoc veterináře.

Anální žlázy – stačí kontrolovat jednou za tři měsíce. Vatou, kterou jsme použili na oči, omyjeme konečník a zkusíme jej vymačkat.

Přidržíme větší kus vaty jednou rukou u zadečku a druhou stiskneme konečník. Pokud vytéká hnědá, zapáchající tekutina, je to v pořádku. Pak znovu konečník otřeme čistou vatou a namastíme vazelinou. Pokud toto neuděláme, může dojít k zánětu análních žláz a pes začne tzv. „sáňkovat“ (jezdit zadkem po zemi, protože ho konečník velmi nepříjemně svědí).

▼ Indi od Krásné řeky

Drápy – stříháme také asi jedenkrát za tři měsíce. Záleží na tom, zda psi běhají venku, kde si drápy obrousí, nebo jsou většinu dne uzavřeni v bytě. Pokud jsou drápy příliš dlouhé, psa to při našlapování bolí a snadno si může dráp někde zatrhnout. Je zapotřebí sledovat zvláště pátý dráp na předních tlapkách, který je výše a pes si ho obrousit nemůže. Jednou jsem viděla u psa tyto drápy zcela zarostlé v noze a zhnisané tak, že pes musel být uspán a odborně ošetřen. Při stříhání drápů musíme být opatrní, zvláště, když jsou drápy černé a není vidět přes rohovinu, kde končí prokrvení. Zde platí – méně znamená více. Pokud se nám přece jen podaří, že jsme drápy zastříhli více a psovi teče krev, namočíme vat

▲ Argi di Vignola dei Conti – 19 vizitkou dobré kondice psa je pigment

do studené vody, přiložíme na krvácející místo a chvíli podržíme. Pokud nechceme mít potřhané punčochy nebo jiné věci, přejedeme nakonec drápy pilníkem. Zespodu na tlapkách vystříháme přebytečnou srst a tlapky nakonec namastíme vazelínou, a to zvláště v zimě.

Vizitkou dobré kondice psa je pigment. Tento by měl být při odběru již výrazný, to znamená černý čumáček a kolem očí černé orámování. Pokud kousek černého orámování kolem očí chybí, časem se dobarví, ale pokud je čenich pouze hnědý nebo dokonce bez pigmentu, je málo pravděpodobné, že v dospělosti bude mít toto zvíře nos úplně černý, což je problém, pokud chcete se psem chodit na výstavu.

Některým psům v zimě následkem nedostatku slunce čenich zesvětlá a je pouze tmavohnědý. To se stává i fenám v době hárání a březosti. Po porodu při kojení naopak zčerná. Nyní lze na podporu dobré pigmentace koupit mořské řasy, jenže většinou jsou hořké a psi je často odmítají.

Objevila jsem prášek, který se jmenuje Ungiotin mite. Je bílý, voní po vanilce a psi ho milují. Přidávám jej do krmení dospělým psům i štěňatům. Vytvoří se po něm krásný pigment a výrazně zlepší kvalitu srsti.

Pokud je pigment při odběru štěněte úplně černý, bývají ouška, někdy i hlavička nahnědlé nebo našedlé. Není to vada, ale známka výborného pigmentu, který je někdy i na kůži černý a občas prolne do srsti. Tato srst vylíná do jednoho roku. Naopak tlapy při odběru nemusejí být zesponu úplně černé, dobarví se později.

Čelisti štěňatům rostou někdy nepravidelně, tomu je třeba věnovat zvýšenou pozornost. Pokud vidíme, že skus jde do předkusy, musíme dásně denně masírovat, a to tak, že si nasliníme prst, pejska na klíně, prstem jezdíme po dolní dásni a tlačíme dozadu. Většinou se to srovná až po výměně zubů, což trvá někdy dost dlouho.

Obyčejně začínají mléčné zuby vypadávat v pěti měsících a výměna zoubků končí až v deseti měsících. Stalo se mi, že jsem se smířila s tím, že fence budou chybět obě P1 v dolní čelisti, protože ty v mléčném chrupu nejsou, a tak většinou rostou jako první. Byla jsem mile překvapena, když jsem zjistila, že jí vyrostly jako poslední, i když až v deseti měsících.

Řezáky – pes má mít v horní i dolní čelisti šest řezáků. Dosud jsem se nesetkala s případem, že by nahoře řezák chyběl. U dolní čelisti bývají problémy se psy, pocházejícími z ruské linie.

Vůbec nezáleží na tom, zda je mléčný chrup úplný. Může se stát, že v mléčném chrupu jsou řezáky všechny, ale druhý chrup nenaroste kompletní.

Chybějící řezák je vada vyřazující z chovu, která však začíná být vzácná. Někdy se objeví u jedinců, kteří mají matku z ruské linie, i když je otec Ital. Pokud jsou oba rodiče z italské linie, potom se chybějící řezáky neobjevují.

Žádný chovatel nemůže zaručit, že zuby budou v pořádku. Záleží na předcích, a proto se snažíme udělat vše pro to, aby tato vada co nejdříve z našeho chovu vymizela. Více se o zubech dočtete ve zvláštní stati týkající se standardu.

▲ Karin a Ketty od Krásné řeky

Koupání psa

Do šesti měsíců se nedoporučuje psa koupat, nanejvýš omýt packy, břicho a tlamičku, nejlépe čistou vodou, maximálně použít dětské mýdlo. V dospělosti koupeme jen tehdy, je-li to nutné, maximálně jednou za dva měsíce. Musíme si uvědomit, že každé šamponování srst psa odmastí a vysuší, což vede k tomu, že se srst více plstí. Dnes jsou k dostání i suché šampony, kdy psa nemusíme vůbec namáčet. Ovšem jednou za čas je dobré psa vykoupat, abychom ho zbavili prachu a ostatních nečistot.

Co si ke koupání nachystáme?

V první řadě šampon, dvě velké osušky a fén. Pejska postavíme do vany na gumovou podložku, vlažnou vodou jej osprchujeme, důkladně vetřeme šampon, necháme tři minuty působit, a potom ho vlažnou vodou důkladně opláchneme. Pokud děláme zábal, o kterém jsem se již zmínila, uděláme ho nyní a následně srst znovu dobře propláchneme.

▲ Žán Valašské hory (2 měsíce)

srst začneme česat. Výhodou je, že pokud je vlhká, zacuchaná srst se dobře rozčeše a navíc česáním doschne. Před výstavou koupeme už dva dny předem, dobře pejška vyčešeme a upravíme kartáčem až na výstavě.

Jídelníček

Štěně do tří měsíců krmíme třikrát denně, pak už jen dvakrát denně, a tak krmíme i dospělé psy. Lze krmit dvojím způsobem:

1. Klasické krmivo: základ tvoří maso (hovězí, telecí, kuřecí, skopové i králičí – vepřové maso je dobré vynechat zcela). Když maso vaříme, přidáme mrkev, petržel, cibuli i česnek, ale nesolíme. Jako přílohu lze použít ovesné vločky (jen spařené), vařenou rýži nebo těstoviny. Dnes jsou k dostání i extrudované těstoviny, které se nevaří, stačí je pouze zalít vlažnou vodou. Do této klasické stravy musíme alespoň dvakrát týdně přidat vitaminy, např. Vitamix v prášku. Vitaminy se do potravy přidávají až po vychladnutí. Jednou za čas dáme psovi měkký sýr, bílý jogurt, tvarůžky – ty mají obzvláště rádi. Kostí dáváme opatrně. Doporučuji občas syrové, na menší kousky nasekané drůbeží krky. Vyvarujeme se stehenních kostí, které se tříští, a tak by mohlo dojít k proděravění stěv. Vnitřnosti podáváme jen vařené, ale ledvinky a játra není třeba dávat příliš často. Nedoporučuji brzlík, po kterém psi mívají silný průjem. Je dobré dvakrát týdně nabídnout kousek syrového masa. Nejlepší je hovězí srdce. Je to čistá svalovina a psi tuto potravu milují.

Každodenní součástí stravy má být také zelenina a ovoce. Zatímco kořenovou zeleninu je možné vařit spolu s masem (podávat např. syrovou mrkev nemá velký význam, protože k využití vitamínu A je potřeba tuk, a ten je obsažen v mase), ostatní zeleninu je dobré podávat syrovou. Italové mají rádi syrové papriky, kousek rajčete, dokonce i ředkvičky. Ovoce psi většinou milují; jablka, hrušky, švestky i mandarinky. Naši psi je dostávají každý večer jako pamlssek. Každý chovatel brzy zjistí, jaký druh ovoce jejich psovi chutná.

Měla jsem fenku, která milovala syrové brambory. Jakmile zjistila, že je škrábu, tak dlouho prosila, dokud nedostala alespoň kousek.

2. Hotové krmivo: psům doporučuji kupovat raději dražší, ale kvalitní granule. Je potřeba vyzkoušet více druhů a nechat zvíře, aby si vybralo samo. K suchému krmivu je možné kupovat kvalitní konzervy a střídát krmení klasické a suché. Při krmení suchým krmivem nemusíme přidávat žádné vitamíny, tato strava je plně vyvážená.

Ze sladkostí doporučuji jen piškoty, a to jako odměnu po česání nebo na uvítanou, pokud byl pes sám doma. Vyvarujte se tvrdých bonbonů a čokolády, po větší dávce může dojít až k úhynu psa. Raději mu kupte umělou kost – má zábavu a navíc si kousáním vyčistí a upevní zuby.

Očkování

Je věcí názoru, kdy štěně poprvé očkovat. Očkujete-li příliš brzy, musíte každé tři týdny nechat štěně znovu přeočkovat. Myslím si, že první očkování se nemusí provádět dříve než v osmi týdnech věku štěněte. Doporučuji dbát na to, aby matka byla vždy řádně naočkována, a tím mohla předávat ochranné látky svým dětem, jež by měly štěně v prvním období života dostatečně chránit. Základní očkování je proti parvoviroze a psince. Toto očkování se provádí současně. Máme velice dobré očkovací látky a většinou po očkování problémy nenastávají. Je dobré nechat štěně naočkovat i proti infekčnímu zánětu jater a leptospiróze.

V devíti měsících je dobré nechat štěně přeočkovat, po výměně zoubků. Další povinné očkování proti vzteklině probíhá v pěti měsících.

Každý rok je nutné pejska přeočkovat, zvláště pokud jezdí na výstavy. Je nutné nechat si vystavit mezinárodní očkovací průkaz, který je

možno využít nejen v rámci účasti na mezinárodních výstavách, ale i během dovolené.

Odčervení

Co se týče odčervení, doporučuji provést tento akt dvakrát během prvních týdnů života štěněte, a to ve třetím týdnu a šestém týdnu. Já odčervuji štěňata pastou Banminth, která se dobře podává a je velmi kvalitní. Dospělé pejsky odčervuji preventivně třikrát za rok, to znamená jedenkrát za čtyři měsíce, což je opravdu dostačující. U dospělých psů používám tablety Drontal Plus, které lze zakoupit u veterinárního lékaře, který rovněž poradí, jakou dávku tomu kterému psovi podat. Tabletku je možné vložit do oblíbeného jídla, např. kousku syrového hovězího masa, paštiky atd.

Za celou dobu, co tyto psy chovám, jsem se nesetkala ani se škravkami, ani s tasemnicí. Jednou se mi stalo, že přijel chovatel s fenkou na krytí. Ta vykonala na balkoně potřebu, a když jsem šla trus uklidit, všimla jsem si, že je plný červíků. Ptala jsem se majitele, kdy fenu naposledy odčervoval. Řekl mi, že něco takového vůbec nedělal. Upozornila jsem ho, že by měl fenu několikrát odčervit a trus dát posléze vyšetřit. Neudělal to. Fena porodila čtyři normálně vyvinutá štěňata, která po čtrnácti dnech uhynula. Trvala jsem na pitvě, kde se zjistilo, že fena měla plíce plné červíků. Z toho je patrné, že se nevyplácí pravidelné odčervování zlehčovat, a to i tehdy, když se psí trus zdá na první pohled v pořádku. Pro klid chovatele je rovněž dobré jedenkrát za rok nechat trus odborně vyšetřit.